

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.1204/2016/7.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: . Molnár Gábor Miklós a tanács elnöke
. Krecsik Eldoróda előadó bíró
Szalai Csabáné Dr. Horváth Katalin bíró

Az eljárás helye:
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2017. február 1.
Az ügy tárgya: hamis tanúzás büntette
Terhelt(ek): ... terhelt

Elsőfok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 2015.
szeptember 16., tárgyalás, 14.B.20.445/2014/53.
számú ítélet

Másodfok: övárosi Törvényszék 2016. június 22., nyilvános
ülés, 27.Bf.12.516/2015/3. számú ítélete

Harmadfok: —

Az indítvány előterjesztője: ... terhelt

Az indítvány iránya: ... terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a hamis tanúzás büntette miatt ... ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Pesti Központi Kerületi Bíróság 14.B.20.445/2014/53. számú ítéletét, illetőleg a Fővárosi Törvényszék 27.Bf.12.516/2015/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A hamis tanúzás büntette miatt ... ellen folyamatban volt büntetőügyben a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2015. szeptember

16-án meghozott és kihirdetett 14.B.20.445/2014/53. számú ítéletében ... terheltet bűnösnek mondta ki hamis tanúzás büntetében [1978. évi IV. törvény - továbbiakban: korábbi Btk. - 238. § (2) bekezdés c) pont, (4) bekezdés I. fordulat].

- [2] Ezért őt - mint többszörös visszaesőt - 2 év 6 hónap börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett a büntetőeljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a felmerült bűnügyi költség megfizetéséről.
- [3] Az elsőfokú bíróság ítéletét az ügyész tudomásul vette; az ítélet ellen a terhelt a fellebbezés irányának megjelölése nélkül, míg védője felmentés érdekében fellebbezett.
- [4] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2016. június 22-én tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 27.Bf.12.516/2015/3. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta akként, hogy a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztést fegyház fokozatban rendelte végrehajtani. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [5] A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint ... terhelt a ... Ügyészséghez 2011. december 13-án eljuttatott beadványában feljelentést tett **tanú 1** közös képviselő ellen sikkasztás büntetnének gyanúja miatt, mert a terhelt állítása szerint 2011. január elején 350.000 forintot adott át **tanú 1**nek a **cím 1** alatti társasház közös képviselőjének abból a célból, hogy korábban felhalmozódott közös költség elmaradását kiegyenlítse. **tanú 1** közös képviselő a terhelt állítása szerint az átvett 350.000 forintot nem a közös költség kiegyenlítésére fordította. Nem könyvelte le az elmaradásba, hanem azzal ismeretlen módon rendelkezett.
- [6] ... terhelt feljelentése folytán a ... Ügyészség 2012. január 16-án nyomozást rendelt el, amelynek lefolytatásával a ... Rendőrkapitányságot bízta meg. A ... Rendőrkapitányság 01080-590/2012.bü. számon sikkasztás büntette miatt folytatott nyomozást. ... terhelt a ... Ügyészséghez 2012. október 10-én postai úton eljuttatott beadványához bizonyítékként mellékelte **tanú 2** (született: ...) 2012. október 1-jén kelt, kézzel írt nyilatkozatát, amelyet **tanú 2** a terhelt felkérésére írt meg.
- [7] A ... terhelt által bizonyítékként felhasznált írásbeli nyilatkozat valótlan tartalma szerint 2011. január elején - pontosan meg nem határozott napon - 17 óra körüli időben **tanú 2** tanúja volt annak, hogy ... terhelt a ... téren, a korábban felhalmozott közös költség elmaradás kiegyenlítése érdekében egy pénzzel teli borítékot adott át **tanú 1** közös képviselőnek, amely összeget korábban a terhelttel együtt vettek fel egy OTP bankfiókban. A valóságban azonban **tanú 2** nem volt szemtanúja a nyilatkozatban állított eseménynek, így a nyilatkozatban foglaltak nem fedik a valóságot. Mivel **tanú 2** írásos nyilatkozata a **tanú 1** feljelentett személy elleni 01080-590/2012.bü. számú büntetőügyben bizonyítékkul szolgált, így ... terhelt a fenti cselekményével büntetőügyben hamis tárgyi bizonyítási eszközt szolgáltatott.

- [8] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolása körében rögzítette, hogy vád tárgyává nem az lett téve, hogy a terhelt valótlanul állította-e **tanú 1**ről, hogy sikkasztott, hanem az, hogy ennek bizonyítására valótlan tartalmú nyilatkozatot csatolt-e be. A vád kereteit ekként **tanú 2** 2012. október 1. napjára keltezett levele határozta meg, és határolta be.
- [9] Az elsőfokú bíróság ehhez kapcsolódóan rögzítette ítéletének indokolásában, hogy a ... Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Gazdaságvédelmi Alosztálya a 2013. január 31-én kelt 01080-590/2012.bü. számú határozatában a sikkasztás büntette miatt ismeretlen tettesrel szemben folytatott nyomozást megszüntette. E határozat megfogalmazása szerint „az eljárás során nem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy a szóban forgó összeg átadására sor került-e, ennél fogva nem lehetett megállapítani, hogy **tanú 1** azt eltulajdonította, vagy azzal a sajátjaként rendelkezett volna.” (nyomozati iratok 181-182. lapszáma).
- [10] Az elsőfokú bíróság megállapította továbbá, hogy ... terhelt az általa tett feljelentéssel **tanú 1** ellen sikkasztás büntette miatt elindított büntetőeljárásban **tanú 2** nyilatkozatának az illetékes hatósághoz történő eljuttatásával büntetőügyben hamis okiratot szolgáltatott - s ezzel elkövette a hamis tanúzás büntettét.
- [11] A másodfokú bíróság ítéletének indokolásában megállapította, hogy az elsőfokú bíróság által széleskörű bizonyítás után mérlegeléssel megállapított tényállás megalapozott, hiánytalan és teljes. Az elsőfokú bíróság e tényállásból okszerűen következtetett a terhelt bűnösségére, cselekményét törvényesen minősítette.

II.

- [12] A jogerős ítélet ellen ... terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a jogalap megjelölése nélkül, amely azonban tartalmát tekintve a Be. 416. § (1) bekezdés a) és d) pontján alapul.
- [13] A terhelt az indítványában egyrészt azt kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság határozatának meghozatalára a súlyosítási tilalom megsértésével került sor. Az elsőfokú bíróság ítéletét az ügyész elfogadta, ellene fellebbezést nem jelentett be. A Fővárosi Főügyészség átiratában az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. A másodfokú bíróság ennek ellenére súlyosította az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönről fegyházra.
- [14] A terhelt sérelmezte másrészt azt, hogy törvénysértő módon került sor az elítélésére. Az eljárás során előterjesztett, és mindvégig fenntartott érdemi védekezését megismételve indítványában továbbra is azt állította, hogy a terhére megállapított bűncselekményt nem követte el. Ennek alátámasztására hivatkozott arra, hogy több tanú is az ő vallomását erősítette kihallgatása során. Többek között az a **tanú 2**, aki az elsőfokú eljárás során korábbi vallomását visszavonva úgy nyilatkozott, hogy korábban hamisan tanúskodott és hamis dolgokat állított.

- [15] A terhelt mindezek alapján a felülvizsgálati indítványában foglaltak megvizsgálását kérte.
- [16] A Legfőbb Ügyészség a BF.1216/2016. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt a tényállást a támadó részében törvényben kizártnak, a súlyosítási tilalom megsértésére hivatkozása tekintetében pedig alaptalannak találta. Az eljárási szabálysértés támadása körében álláspontját azzal indokolta, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának a terhelt terhére történő megváltoztatása nem esik súlyosítási tilalom alá. Ezért a felülvizsgálati indítvánnyal támadott első- és másodfokú határozat hatályában fenntartását indítványozta.
- [17] ... terhelt a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében a felülvizsgálati indítványában foglaltakat fenntartotta. Továbbra is hangsúlyozva ártatlanságát, a nyomozás során elkövetett alakiformai hibára is hivatkozott a védő kirendelése, idézése körében. Másrészt úgy nyilatkozott, hogy jogerős elítélésének oka kizárólag a többszörösen büntetett előélete.

III.

- [18] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsulésen bírálta el.
- [19] A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítvány tartalma szerinti - a Be. 416. § (1) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott - okból, másrészt - a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt egyéb eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bekezdés] bírálta felül.
- [20] Ennek során a felülvizsgálati indítványt a tényállást támadó részében törvényben kizártnak, érdemében alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.
- 1.
- [21] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelyre kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdésében tételesen felsorolt okokra hivatkozással kerülhet sor. Emellett a Kúria vizsgálata a Be. 423. § (4) bekezdésére tekintettel csak az indítványban megjelölt felülvizsgálati okra, valamint - a hivatkozott rendelkezés (5) bekezdése alapján hivatalból folytatandó vizsgálat keretében - a 416. § (1) bekezdés c) és d) pontja szerinti eljárási szabálysértésekre terjedhet ki.
- [22] A felülvizsgálat szabályrendszere értelmében a tényállás helyessége a felülvizsgálat tárgya nem lehet. A felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. § (1) bekezdésének törvényi előírása szerint a tényálláshoz kötöttség érvényesül. Ebből következően a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ez a tényállás felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható. Annak vizsgálatánál tehát, hogy a bűnösség

megállapítása, vagy a cselekmény jogi minősítése törvényes-e, csak a jogerős határozatban megállapított irányadó tényállás vehető figyelembe. Eljárási szabálysértés vizsgálatára is csak akkor kerülhet sor, ha az a büntető eljárási törvényben kimerítően felsorolt, felülvizsgálati eljárást megalapozó eljárási szabálysértések között szerepel. Ezért azokat az indítványokat, illetőleg az indítványok azon részeit, amelyekben nem felülvizsgálati okra, vagy a tényállásban nem szereplő tényekre hivatkoznak, érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak helye nincs [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés].

- [23] A Kúria erre figyelemmel megállapította, hogy ... terhelt felülvizsgálati indítványának a tényállás megalapozatlanságával kapcsolatos megállapításai és észrevételei a felülvizsgálati eljárásban vizsgálható kérdések körén kívül esnek. A felülvizsgálati eljárás szigorú szabályrendszerében az irányadó tényállás támadhatatlanságát előíró szabályt sérti a bizonyítékok értékelésének vitatása, mérlegelésük támadása, ugyanakkor a tényállástól eltérő, abban nem rögzített körülményre hivatkozás. Ebből következően a Kúria nem vizsgálhatta a terheltnek azt a tényállásban foglaltakkal ellentétes állítását, hogy a terhére megállapított bűncselekményt nem követte el. A tényállás érinthetetlen, beleértve a bizonyítékok értékelését, mérlegelését.
2.
- [24] A Kúria a terhelt felülvizsgálati indítványának érdemi megvizsgálása során abból indult ki, hogy a törvény szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen van helye, és csak akkor, ha a bíróság határozatának meghozatalára az eljárási törvényben tételesen meghatározott eljárási szabálysértéssel kerül sor. Ebből következően a nyomozás során megvalósult eljárási szabálysértések vizsgálata felülvizsgálat tárgyát nem képezi, erre a folyamatban lévő (rendes) eljárásra vonatkozó törvényi rendelkezések biztosítottak lehetőséget.
- [25] A terhelt a Be. 416. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott felülvizsgálati okra hivatkozott, amikor azt állította, hogy a másodfokú bíróság a súlyosítási tilalom megsértésével változtatta meg börtönről fegyházra a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát.
- [26] A Kúria e körben a terhelt felülvizsgálati indítványát - egyetértve a Legfőbb Ügyészség érvelésével - alaptalannak találta.
- [27] Az eljárás iratai alapján az volt megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét az ügyész tudomásul vette, ellene fellebbezést nem jelentett be. A másodfokú eljárás a terhelt és a védő fellebbezése alapján indult a Fővárosi Törvényszék előtt. Miután ekként a súlyosítási tilalmat feloldó fellebbezés bejelentésére az ügyész által nem került sor, beállt a súlyosítási tilalom.
- [28] A Be. 354. § (1) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság által felmentett vádlott bűnösségét megállapítani, a vádlott büntetését, illetve a büntetés helyett alkalmazott intézkedést súlyosítani csak akkor lehet, ha a terhére fellebbezést jelentettek be. Ilyen, a

súlyosítási tilalmat feloldó fellebbezés bejelentésére ... terhelt ügyében az ügyész által tehát nem került sor.

- [29] A Be. 354. § (4) bekezdése taxatíve meghatározza, hogy a súlyosítási tilalom folytán a másodfokú bíróság a vádlott terhére bejelentett fellebbezés hiányában milyen büntetést nem szabhat ki. E felsorolásban a súlyosabb szabadságvesztés végrehajtási fokozat megállapítása nem szerepel. Erre figyelemmel következetes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a súlyosabb szabadságvesztés végrehajtási fokozat megállapításának nem akadály, ha a vádlott terhére nem jelentettek be fellebbezést.
- [30] Miután a többszörös visszaeső ... terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozatát az elsőfokú bíróság nem a Btk. rendelkezéseinek megfelelően állapította meg, nem volt eljárásjogi akadály annak, hogy a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság határozatát megváltoztassa, és a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát a törvény kötelező rendelkezéséhez igazítsa.
- [31] Mindezekre figyelemmel - s miután nem észlelt egyéb olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.
- [32] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki. A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

, 2017. február 1.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. előadó bíró, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. bíró, Szalai Csabáné Dr. Horváth Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:
Lévai Viktória
tisztviselő